

Ecologisch Onderzoek

Dorp 114 te Benschop (gem. Lopik)

Uitgave: april 2016

Watersnip-rapport 16A009

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek
Subtitel	Dorp 114 te Benschop (gem. Lopik)
Status rapport	Conceptrapportage
Projectnummer	16A009
Datum uitgave	April 2016
Samenstellers	Amy van den Brink, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	IntROview B.V. Sterrenlaan 24 2743 LS Waddinxveen
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. W.P. Kaandorp

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	7
2	TOETSINGSKADER	9
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	9
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING.....	9
2.2.1	<i>Natuurbeschermingswet 1998</i>	<i>9</i>
2.2.2	<i>Flora- en Faunawet</i>	<i>10</i>
2.2.3	<i>Natuurnetwerk Nederland.....</i>	<i>11</i>
3	LOCATIEBESCHRIJVING	13
3.1	HUIDIGE SITUATIE	13
3.1.1	<i>Beschrijving plangebied.....</i>	<i>13</i>
3.1.2	<i>Beschrijving bebouwing</i>	<i>13</i>
3.2	PLANNEN	16
4	ECOLOGISCH ONDERZOEK	17
4.1	METHODE	17
4.2	FLORA.....	17
4.3	FAUNA	17
4.3.1	<i>Vogels</i>	<i>17</i>
4.3.2	<i>Vissen.....</i>	<i>19</i>
4.3.3	<i>Amfibieën.....</i>	<i>19</i>
4.3.4	<i>Reptielen</i>	<i>20</i>
4.3.5	<i>Zoogdieren.....</i>	<i>20</i>
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	<i>20</i>
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	<i>21</i>
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	23
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	23
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT	24
6	BRONNEN.....	25

1 Inleiding

IntROview B.V. is bezig met het verzorgen van een bestemmingsplan om een functie-wijziging mogelijk te maken aan Dorp 114 te Bens Chop. In de bestaande veestal, die hiervoor aangepast wordt, zal een metaalbewerkingsbedrijf gevestigd worden. Drie schuren worden gesloopt en niet-inheemse beplanting wordt verwijderd. Er zijn geen ingrepen aan sloten voorzien.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoek of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In maart 2016 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormt de Natura2000 een netwerk van beschermde natuurgebieden. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt.

Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de natuurbeschermingswet (gebiedsbescherming paragraaf 2.2.1) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming paragraaf 2.2.2).

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 is opgesteld voor de bescherming van natuurgebieden in Nederland, zoals Beschermde Natuurmonumenten en Natura2000-gebieden. In de Natuurbeschermingswet wordt bepaald wat mag en niet mag in de beschermde gebieden. Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de waarden van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder vergunning.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of beschermd natuurmonument (zie figuur 1). De dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden, 'Uiterwaarden Lek' en 'Zouweboezem' bevinden zich respectievelijk minimaal 3,30 en 5,0 km ten zuiden van het plangebied. Het Natura2000-gebied 'Zouweboezem' bevindt zich aan de andere kant van de Lek. Twee gedeelten van Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' bevinden zich op de noordoever van de Lek (op 3,30 en 8,0 km afstand), het derde en grootste gedeelte van dit N2000-gebied bevindt zich eveneens aan de andere kant van de Lek. Deze rivier vormt een natuurlijke barrière tussen het plangebied en (een groot deel van) beide Natura2000-gebieden. Vanwege de situering en de afstand van het plangebied ten opzichte van de twee dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden zullen de geplande werkzaamheden geen directe invloed hebben op deze gebieden.

Doelsoort van het gebied 'Uiterwaarden Lek' is de Kamsalamander. Van Natura2000-gebied 'Zouweboezem' zijn de doelsoorten: Bittervoorn, Grote modderkruiper, Kleine modderkruiper, Kamsalamander, Platte schijfhoren, Purperreiger, Porseleinhoen, Zwarte stern en Krakeend. Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het betreffende Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals de Krakeend, Purperreiger en Zwarte stern foerageren ook in de ruimere omgeving van het Natura2000-gebied, maar het plangebied is niet geschikt voor deze soorten doordat het in het bebouwingslint van Benschop ligt, en de voor deze soorten specifieke habitats binnen het plangebied niet voorkomen. De geplande werkzaamheden zullen dus geen negatief effect hebben op het leefgebied van deze soorten. De eventuele geschiktheid van het plangebied voor de Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Kamsalamander en Platte schijfhoren wordt in dit rapport nader beschreven (zie hoofdstuk 4.3.2 Vissen, 4.3.3 Amfibieën en 4.3.6 Overige soorten).

2.2.2 Flora- en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De Flora- en faunawet is opgesteld om in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen. Van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen zijn er ongeveer 500 beschermd voor de wet. Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aangelegd, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), overige soorten (tabel 2 FF-wet) en streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet). Soorten uit tabel 3 zijn tevens ingedeeld in beschermde soorten die vallen onder het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en beschermde soorten die vallen onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij de Rijksdienst van Ondernemend Nederland. Voor soorten in tabel 3 dient een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten of een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Deze wettelijk omschreven belangen zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (niet van toepassing bij soort van bijlage IV van Habitatrichtlijn).

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

NB. Binnen afzienbare tijd gaat de aanvraag van ontheffingen naar het Provinciaal samenwerkingsverband, Bij Twaalf. Indien de flora en faunawet is aangehaakt bij de omgevingsvergunning blijft de gemeente het bevoegd gezag en aanspreekpunt.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kunnen een ontheffingsaanvraag voorkomen.

In het kader van de Flora- en faunawet zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van

sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de FF-wet vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feite of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

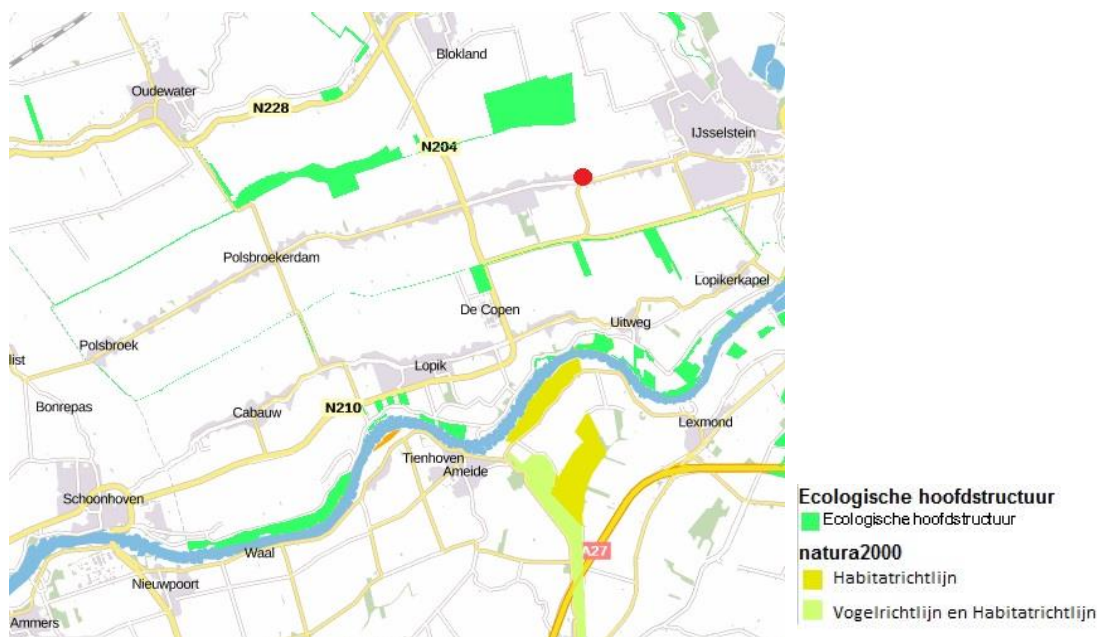
Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

2.2.3 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De EHS bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

Figuur 1: Ecologische hoofdstructuur en Natura2000 in de omgeving van het plangebied (met rode stip aangegeven).

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de EHS.

De natuur in de EHS is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Het plangebied maakt geen deel uit van EHS-gebied (zie figuur 1). Er zijn ook geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. Ongeveer 1,25 km ten zuiden van het plangebied bevindt zich een ecologische verbindingszone, aan de andere kant van provinciale weg N210. Op 1,20 km ten noorden van het plangebied liggen eveneens EHS-gebieden. Gezien de ligging van het plangebied binnen het bebouwingslint van Benschop en de afstand tot genoemde EHS-gebieden zullen eventuele bouwwerkzaamheden hieraan geen schade veroorzaken.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt binnen de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 128, 446 en 128, 447.

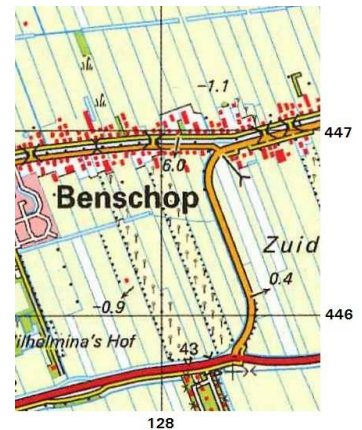
3.1.1 Beschrijving plangebied

Binnen het plangebied bevinden zich een woonhuis (zie figuur 3, a) met daarachter een voormalige hooiberg (figuur 3, b) en een sterk vervallen stenen schuurtje (c) en een grote stenen varkensstal (d). Aan de westkant van het plangebied staan twee schuren (figuur 3, e en f).

Het terrein is deels verhard. Aan de zuidzijde bevinden zich twee groenperken op het terrein, een kleine oude boomgaard (I) en een groenperk met een voormalige silo (g) en een klein houten prieel (h).

Ten noordwesten van het woonhuis bevindt zich een klein vierkant grasveld (II), met daarachter een groengebied met diverse bomen (III).

Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan de weg, aan westzijde met een sloot aan het naburige perceel, aan de noordzijde aan weiland en aan de oostzijde met een bomenrij aan het naburige perceel.

Figuur 2: Ligging plangebied (met rode stip aangegeven).

3.1.2 Beschrijving bebouwing

Figuur 3: huidige situatie plangebied, huidige bebouwing en groenperken aangegeven.

Figuur 4: Links: woonhuis (a), midden: groenperk met o.a. preek; rechts: vierkant grasveld.

Het woonhuis (figuur 3, a en figuur 4) is goed in tact. De voormalige hooiberg (figuur 3, b en figuur 5) is voorzien van wanden en een dak van metalen golfplaat. Het vervallen stenen schuurtje (figuur 3, c en figuur 5) is voorzien van een pannendak dat evenals het schuurtje zelf grotendeels ingestort is.

Figuur 5: de voormalige hooiberg (links) en het vervallen stenen schuurtje (rechts).

De voormalige varkensstal (d) beschikt over muren van baksteen (zie figuur 6 en 7). Aan de westzijde bevindt zich een aangebouwde gang. Het dak is op deze plaats verlaagd. De dakbedekking bestaat uit asbest golfplaat en is aan de binnenzijde van het gebouw afgetimmerd met houten platen en kunststof isolatiemateriaal.

Figuur 6: Buitenzijde voormalige varkensstal.

Figuur 7: Interieur voormalige varkensstal.

Schuur (e) beschikt over lage stenen muren met een houten opbouw (zie figuur 8). Het hout verkeert in slechte staat en vertoont veel rotte plekken. Het dak bestaat uit asbest golfplaat. Onder de dakrand is fijnmazig gaas aangebracht dat de kieren tussen de dakbedekking en de gevel afdicht. De dakbedekking is aan de binnenzijde afgetimmerd met hout en kunststof plaatwerk.

Figuur 8: Stenen schuur (e) met houten opbouw aan westzijde plangebied.

De wanden van schuur (f) bestaan uit houten plaatwerk (zie figuur 9). Het dak van deze schuur bestaat eveneens uit asbest golfplaat met een betimmering van hout en kunststof platen aan de binnenzijde. Aan de buitenzijde is ook hier onder de dakrand gaas aangebracht. Het houten plaatwerk sluit goed aaneen en er zijn geen kieren of gaten in waargenomen.

Figuur 9: Exterieur en interieur van schuur (f).

De voormalige hooiberg heeft wanden en een dak van plaatmateriaal (enkelwandig).

3.2 Plannen

Het woonhuis (a) wordt uitsluitend inpandig verbouwd. Gevels en dak blijven daarbij ongemoeid.

De drie schuren (c, e en f) worden gesloopt. De varkensstal (d) wordt inpandig verbouwd ten behoeve van de vestiging van een kleinschalig metaalbewerkingsbedrijf in dit pand. De voorgevel wordt voorzien van overheaddeuren en in de oostgevel wordt een aantal ramen aangebracht. De asbest dakbedekking wordt verwijderd en vervangen door zo mogelijk een dakbedekking van zonnepanelen.

De voormalige hooiberg (b) wordt verbouwd tot een afdak met een zitje eronder. De voormalige silo (g) en het kleine prieel (h) worden verwijderd.

Op het vierkante grasperk schuin achter het woonhuis (figuur 3, II) wordt een nieuwe schuur gebouwd in oude stijl.

Aanvankelijk bestond het plan om aan de zuid- en oostzijde van het plangebied oorspronkelijke slootgedeelten terug te brengen. Dit plan is inmiddels achterhaald. Er zijn (voorlopig) geen ingrepen aan sloten voorzien.

Het groengebied met bomen dat zich ten noorden van het vierkante grasperk en de vervallen stenen schuur bevindt (III) blijft ongemoeid, evenals de boomgaard aan de zuidzijde van het plangebied (I). Overige, niet streekeigen beplanting wordt verwijderd.

Figuur 10: Plannen m.b.t. herinrichting van het terrein. Ingrepen aan sloten zijn niet langer voorzien.

4 Ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren. Vervolgens wordt een veldbezoek aan het plangebied gebracht. Tijdens een ecologische toets wordt gekeken naar de huidige situatie van het terrein.

Op donderdag 31 maart 2016 (bewolkt, 10° C, wind NO 3) hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tijdens dit veldbezoek is tevens een indicierend vooronderzoek en een bouwkundige inspectie uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. Omdat er aanvankelijk ingrepen aan sloten voorzien waren is er ook visonderzoek gedaan. Inmiddels zijn de plannen gewijzigd en zullen de sloten binnen het plangebied ongemoeid blijven.

4.2 Flora

Tijdens het veldbezoek op 31 maart 2016 is een inventarisatie gedaan van de vegetatie binnen het plangebied.

Er zijn alleen algemene plantensoorten aangetroffen binnen het plangebied, zoals Grote brandnetel, Hondsdraf, Madeliefje, Speenkruid en Fluitenkruid. In de kleine boomgaard aan de wegzijde staan enkele appelbomen en Walnoot. Rond en in het groenperk met de oude silo staan Conifeer, Klimop en Laurier. Het grasperk ten noorden daarvan is omzoomd met Laurier, Hortensia en Hulst. In het groengebied ten noorden van het grasveldje, de hooiberg en de vervallen stenen schuur staan met name hoge essen en Vlier. Aan de westzijde van het plangebied staan essen, wilgen, Laurier en Prunus. Aan de noordzijde staat een rij oude knotwilgen. Aan de oostzijde van het terrein, op de grens met het naburige perceel, staan knotwilgen, Vlier en Forsythia.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht omdat er binnen het plangebied geen geschikte biotopen zijn voor beschermde soorten.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd.

Tijdens de inventarisatie op 31 maart 2016 werden diverse vogelsoorten binnen het plangebied waargenomen, zoals Vink, Merel, Tjiftjaf, Winterkoning, Witte kwikstaart en Ekster. Nesten werden niet aangetroffen, maar het is niet uit te sluiten dat vogels gebruik maken van de bestaande hagen (Conifeer, Laurier) en beplanting (Klimop, zoals bij de voormalige silo) op het terrein als broedplek. Een deel van deze begroeiing zal worden verwijderd en vervangen worden door inheemse beplanting. Ook bieden de fruitbomen en hoge bomen binnen het plangebied nestgelegenheid aan algemene vogelsoorten. Deze bomen blijven bij de vigerende plannen ongemoeid.

Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. De Huismus werd niet binnen het plangebied waargenomen maar wel gehoord op het aangrenzende perceel aan de oostzijde. Bureau studie wijst uit dat ook de Gierzwaluw in de omgeving van het plangebied voorkomt.

Het pannendak van de vervallen schuur (figuur 3, c) verkeert in zeer slechte staat en is daardoor ongeschikt als broedplaats voor vogels. De ruimte onder de golfplaat dakbedekking van de beide andere schuren die gesloopt zullen worden is aan onderzijde afgedekt met gaas en daardoor niet toegankelijk voor vogels (zie figuur 8 en 11).

Bij bouwkundige inspectie van de voormalige varkensstal werd op een klein gedeelte van de westgevel oude sporen van vogelmest aangetroffen, mogelijk van spreeuwen, zeker niet van de Huismus of Gierzwaluw. Voor de Gierzwaluw, die bij voorkeur onder hoge pannendaken broedt is dit asbest dak door zijn geringe hoogte niet aantrekkelijk, zo niet ongeschikt.

Nergens werd nestmateriaal onder de dakrand aangetroffen, hoewel het onderzoek in de broedtijd plaats vond. Invliegbewegingen van vogels werden nergens gezien. Ook werden er geen andere aanwijzingen aangetroffen voor het in gebruik zijn van dit dak bij vogels.

In de ruimere omgeving komen ook de Steenuil en Kerkuil voor. De te slopen bebouwing heeft geen invliegopeningen. De voormalige hooiberg is aan een zijde open, maar deze opening is te laag voor uilen om in te vliegen (zie figuur 5). Er zijn nergens sporen van braakballen, uilennesten of mestsporen van uilen aangetroffen. Het is daarmee uitgesloten dat uilen gebruik maken van de te slopen bebouwing. Schade aan vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten door sloop van deze gebouwen is dus uitgesloten.

Figuur 11: Links: inspectie dakrand van de varkensstal. Rechts: dakrand met gaas bij de houten schuur (f).

Gevels en dak van het woonhuis blijven bij de vigerende plannen ongemoeid. Er heeft daarom geen uitgebreide bouwkundige inspectie van het woonhuis plaatsgevonden. Gevels en pannendak verkeren in goede staat en vertonen geen gaten, scheuren of kieren. Mogelijk is het pannendak in gebruik als broedplaats bij Huismus of Gierzwaluw, hoewel hier tijdens het veldbezoek geen aanwijzingen voor gezien werden. Aangezien het dak ongemoeid blijft is schade aan de populatie Huismus en/of Gierzwaluw bij de vigerende plannen m.b.t. het

woonhuis uitgesloten. Het kleine prieel is door zijn geringe hoogte, omvang en bouw materiaal ongeschikt voor broedende vogels.

De graspercelen aan de noordzijde van het plangebied zijn mogelijk wel geschikt voor weidevogels zoals Grutto, Kievit en Scholekster, hoewel de cultuurdruk van de bebouwing rondom vrij hoog is. Deze graspercelen blijven ongemoeid tijdens en na de herinrichting van het plangebied. Schade aan het biotoop van weidevogels is dus niet aan de orde.

4.3.2 Vissen

Hoewel er bij de huidige plannen geen ingrepen aan sloten voorzien zijn is er toch visonderzoek gedaan, omdat dergelijke ingrepen aanvankelijk wel gepland waren. Hierbij is met een schepnet (RAVON, model Poldervis, maaswijdte 3mm.) vanaf de kant gevist, waarbij het net zover mogelijk in het water werd gebracht en daarna langs de bodem naar de kant werd getrokken. Bemonstering van de sloten heeft om de 10 tot 20m plaatsgevonden.

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde soort(en) Kleine modderkruiper (FF-wet tabel 2) en Bittervoorn (FF-wet tabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Er is visonderzoek gedaan in de sloot aan de westzijde en in de middensloot. Beide sloten, maar vooral de middensloot, zijn sterk verbaggerd. Een goed ontwikkelde onderwatervegetatie ontbreekt. Aangetroffen werden een aantal bootsmannetjes, slijkvlieglarven, rode muggenlarven en 3 doornige stekelbaarsjes. Het voorkomen van deze soorten duidt op zeer voedselrijke omstandigheden in deze beide sloten. Voor de Bittervoorn zijn deze sloten ongeschikt en deze soort wordt hier dan ook niet verwacht. Het is onwaarschijnlijk dat de Kleine modderkruiper in deze sloten aanwezig is, maar geheel uit te sluiten valt dat niet. Als er in de toekomst toch ingrepen aan de sloten plaats gaan vinden dienen deze plaats te vinden onder ecologische begeleiding. Dit houdt in dat er in dat geval een Ecologisch werkprotocol opgesteld wordt waarin de regels van een door het ministerie goedgekeurde gedragscode uitgewerkt zijn en waarin de handelwijze omtrent de ingrepen aan de sloten precies omschreven staat. Bij de vigerende plannen is dit echter niet aan de orde.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat de algemeen beschermde Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen tabel 1 FF-wet) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Rugstreeppad en Heikikker (beide soorten tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn) voorkomen in de omgeving van het plangebied. De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Voor de voortplanting is de Rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes of plassen. Binnen het huidige plangebied is geen geschikt voortplantingsbiotoop aangetroffen voor de Rugstreeppad. Er zijn geen ondiepe poelen of plassen op het terrein aanwezig.

De Heikikker komt met name voor in vochtige veengebieden, maar hij wordt ook wel aangetroffen in vochtige schraalgraslanden, duinvalleien, bosranden, langs meren en rivieren en in komkleigebieden. Het voortplantingsbiotoop bestaat uit ondiepe stilstaande wateren met oevervegetatie. Dergelijke biotopen ontbreken binnen het plangebied. De aanwezige

sloten bevatten veel bagger en een goed ontwikkelde onderwater- en oevervegetatie ontbreekt.

Het plangebied is in de huidige situatie niet geschikt voor de Rugstreeppad en Heikikker en deze soorten worden er dan ook niet verwacht. Schade aan deze soort door de voorgenomen ingrepen is dus uitgesloten.

Op het moment dat er werkzaamheden plaatsvinden en er voor langere tijd braakliggende grond op het terrein ligt, zou het plangebied mogelijk geschikt kunnen worden als overwinterings- en voortplantingsgebied voor de Rugstreeppad. Tijdens de bouwwerkzaamheden moet daarom voorkomen worden dat de Rugstreeppad zich in het plangebied vestigt (**voor maatregelen: zie Hoofdstuk 5, Conclusies en aanbevelingen**).

De Kamsalamander, doelsoort van Natura2000-gebieden 'Uiterwaarden Lek' en 'Zouweboezem' komt vrijwel niet voor buiten deze Natura2000-gebieden. Deze salamander staat bekend zich slecht te handhaven in gecultiveerde gebieden. Het plangebied is daarom zeker niet geschikt voor deze soort, die hier dan ook niet verwacht wordt.

Er zijn ook geen andere streng beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied en deze worden ook niet verwacht gezien de biotoopeisen van deze soorten.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen binnen het plangebied. De Ringslang (FF-wet tabel 3) komt in de bredere omgeving van het plangebied voor. Het plangebied zelf is ongeschikt voor de Ringslang door de zeer matige waterkwaliteit van de sloten. Op basis van de bureaustudie en biotoopkenmerken worden binnen het plangebied ook geen (streng) beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Zoogdieren

Bureaustudie wijst uit dat de streng beschermde Waterspitsmuis (FF-wet tabel 3) voorkomt in de omgeving van het plangebied. Deze soort heeft echter een goed ontwikkelde oevervegetatie nodig, die binnen het plangebied ontbreekt. Ook is de cultuurdruk binnen het plangebied te hoog. Het gebied vormt geen geschikt habitat voor deze soort.

Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aangetroffen voor andere streng beschermde zoogdieren. Deze worden hier dan ook niet verwacht. De graspercelen aan de noordzijde van het plangebied zijn mogelijk geschikt voor algemeen beschermde soorten als Mol en Haas (tabel 1 FF-wet).

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn strikt beschermd (FF-wet tabel 3 / Habitatrichtlijn Bijlage IV).

In het kader van dit rapport is een indicierend vooronderzoek en een bouwkundige inspectie van de te slopen bebouwing uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.3.6.1 Bureaustudie

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger.

De gevels van beide schuren aan de westzijde van het terrein (e en f) en de voormalige varkensstal bevatten geen kieren of gaten die zich op een voor vleermuizen geschikte hoogte bevinden en toegankelijk zijn. Alle drie deze gebouwen hebben enkele wanden, zonder spouw. De dakbedekkingen zijn gaaf en de platen liggen dicht aaneengesloten, zonder kieren of gaten. De dakranden zijn te laag voor vleermuizen om in te vliegen en bovendien is de onderzijde van de golfplaten dakrand van de beide westelijke schuren (e en f) afgedicht met gaas. Onder het dak van golfplaat heerst geen stabiel microklimaat. Voor vleermuizen is deze bebouwing, voor zover al toegankelijk, ongeschikt.

Het pannendak en de enkel-steens muren van het vervallen stenen schuurtje (c) verkeren in zeer slechte staat. Er is geen beschutte plek onder deze dakpannen of in het resterende bouwwerk aanwezig. Voor vleermuizen is dit pand ongeschikt.

Het exterieur van het woonhuis blijft geheel ongemoeid. Bij eventuele ingrepen aan het interieur blijven dak en gevels buiten schot. Het is daarom niet relevant of dit gebouw al dan niet geschikt is als verblijfsruimte voor vleermuizen. Er dient wel voor gezorgd te worden dat eventuele nieuw aan te brengen buitenverlichting rondom het woonhuis niet sterker is dan de huidige.

De hoge bomen binnen het plangebied bevinden zich in het groengebied ten noorden van het grasveldje en de vervallen stenen schuur. De stammen zijn gaaf en hebben een diameter van < 30 cm. Er bevindt zich alleen in een grote Es die ten noorden van het grasveldje staat een holte met een diameter van ca. 20 cm. Dit gat bevindt zich ongeveer een meter boven de grond en loopt niet naar boven toe door. Het groengebied met bomen blijft overigens geheel ongemoeid. Hetzelfde geldt voor de fruitbomen en andere hoge bomen in het plangebied.

De hoger opgaande vegetatie kan dienen als foerageergebied voor vleermuissoorten. Met name de groep hoge bomen in het groene gedeelte (III) in het midden van het plangebied. De vegetatie die verwijderd wordt bestaat met name uit de lagere begroeiing en de hagen. De hoger opgaande vegetatie blijft bij de vigerende plannen ongemoeid. Er zal daarom geen schade aan foerageergebied van vleermuizen optreden. Wel dient tijdens de schemering en de nachtelijke uren rekening gehouden te worden met foeragerende vleermuizen. Daartoe tijdens die periode licht in de buurt van de boompartijen (I en III) voorkomen te worden.

4.3.7 Overige soorten

De Platte schijfhoren is een van de doelsoorten van Natura2000-gebied 'Zouweboezem'. Bureaustudie wijst uit dat deze soort niet in de directe omgeving van het plangebied voorkomt. De sloten binnen het plangebied zijn ook niet geschikt voor deze soort, die afhankelijk is van een goede waterkwaliteit en een ontwikkelde onderwatervegetatie. Er zijn binnen het plangebied geen beschermde overige soorten waargenomen en de verwachting is dat deze vanwege hun biotoopkenmerken ook niet voorkomen in en rond het gebied.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van eventuele nieuwbouwplannen in het kader van een nieuw bestemmingsplan schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten, Natuurnetwerk Nederland (EHS) gebieden of ecologisch verbindingzones). Er zijn binnen het plangebied geen biotopen / habitats aanwezig voor de kwalificerende wetlandsoorten van de dichtstbijgelegen Natura2000-gebieden. Ook gezien de situering van het plangebied ten opzichte van deze Natura2000-gebieden (grotendeels aan de andere kant van de Lek) en de ligging ervan binnen het bebouwingslint van Bens Chop, zullen de voorgenomen maatregelen geen invloed hebben op EHS-en Natura2000-gebied.
- Voor de algemeen beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Haas, Konijn, Mol) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Het valt niet uit te sluiten dat algemene vogelsoorten gebruik maken van de bestaande hagen (Conifeer, Laurier) en dichte beplanting (Klimop, zoals bij de voormalige silo) als broedplaats. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. *Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De FF-wet hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een ter zake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de FF-wet, zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. De te slopen bebouwing is ook niet geschikt voor vogels met jaarrond beschermde nesten.
- Bij de vigerende plannen blijven de sloten ongemoeid. Indien de plannen wijzigen en er in de toekomst toch ingrepen aan sloten plaats gaan vinden dient dit te gebeuren onder ecologische begeleiding. Er dient in dat geval gewerkt te worden aan de hand van een Ecologisch Werkprotocol, waarin de regels van een door het ministerie goedgekeurde gedragscode uitgewerkt zijn. Bij de vigerende plannen is dit niet aan de orde.

- Het plangebied is in zijn huidige vorm niet geschikt als voortplantings- of overwinteringsgebied voor de Rugstreeppad en de Heikikker (beide soorten tabel 3 FF-wet). Op het moment dat er werkzaamheden plaatsvinden en er voor langere tijd braakliggende grond op het terrein ligt, het plangebied mogelijk wel geschikt als overwinterings- en voortplantingsgebied voor de Rugstreeppad. Tijdens de bouwwerkzaamheden moet daarom voorkomen worden dat de Rugstreeppad zich in het plangebied vestigt. Als zandhopen voor langere tijd ongebruikt blijven liggen dienen deze ingezaaid te worden met een grasmengsel, zodat eventuele rugstreeppadden zich niet voor de winterperiode (oktober-april) kunnen ingraven. Ook dient voorkomen te worden dat er tijdens de voortplantingstijd van de Rugstreeppad (april-juli) ondiepe plassen in bijvoorbeeld bandensporen ontstaan.
- Uit de bureaustudie blijkt dat er in de omgeving van het plangebied een aantal streng beschermde vleermuissoorten voorkomen, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. De te slopen bebouwing is echter niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, doordat invliegopeningen vrijwel ontbreken en de eventueel wel aanwezige openingen te laag zitten om als invliegopening te dienen. Bovendien ontbreekt een bestendig microklimaat in de te slopen bebouwing doordat spouwmuren ontbreken en de dakbedekking uit asbest golfplaat bestaat. Het gebruik als vaste verblijf- en rustplaats van het gebouw door gebouw bewonende vleermuizen wordt daarom uitgesloten.

Er zijn binnen het plangebied geen geschikte bomen die als verblijfplaats voor boom-bewonende vleermuissoorten zouden kunnen dienen. Mogelijk heeft het plangebied een functie als foerageergebied voor sommige vleermuissoorten, zoals de Gewone dwergvleermuis. Alle hoog opgaande vegetatie binnen het plangebied blijft echter ongemoeid. Schade aan de duurzame instandhouding van vleermuispopulaties door de voorgenomen plannen is dus uitgesloten.

Tijdens de schemering en de nachtelijke uren rekening gehouden te worden met foeragerende vleermuizen. Daartoe dient tijdens die periode licht in de buurt van de boompartijen (I en III) voorkomen te worden. Bij het aanbrengen van nieuwe buitenverlichting rond het woonhuis dient ervoor gezorgd te worden dat deze niet feller is dan de huidige.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas van Nederland 1:50.000*, 2011
2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet* oktober 2006
3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
4. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. *Vleermuisprotocol, maart 2013*.
5. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Versie 2.0, december 2014
6. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*, Versie 2.0, december 2014
7. Nationale Databank Flora en Fauna: © NDFF – quickscanhulp.nl 30-03-2016 14:40:54

Geraadpleegde internetsites:

8. www.rijksoverheid.nl
9. www.ravon.nl
10. www.telmee.nl
11. www.vleermuis.net
12. www.zuid-holland.nl
13. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info

